

НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

ПОГОДЖЕНО

В.о. директора
ВСП Кам'янець-Подільський фаховий коледж
НРЗВО «Кам'янець-Подільський
державний інститут»

Ірина ГАРБАРЕЦЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. ректора
НРЗВО «Кам'янець-Подільський
державний інститут»

Мар'ян ТРИПАК

Наказ № 23 від 23 лютого 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ У
ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
ВСП Кам'янець-Подільський фаховий коледж
НРЗВО «Кам'янець-Подільський
державний інститут»

Протокол

від «20» лютого 2024 р. № 4

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації права здобувачів фахової передвищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», наказів та розпоряджень Міністерства освіти і науки України, положень Відокремленого структурного підрозділу Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (далі – Коледж), зокрема, Положення про організацію освітнього процесу у ВСП Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», інших нормативно-правових документів і регламентує порядок реалізації права здобувачів фахової передвищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін і/або їх комплексів (блоків) в обсязі не менше як 10 відсотків від загального обсягу освітньо-професійної програми (далі – ОПП).

1.2. Це Положення розроблено з метою формалізації процедури вибору освітніх компонентів і формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів фахової передвищої освіти, що передбачає такі основні етапи:

- формування та доведення до відома здобувачів фахової передвищої освіти переліку навчальних дисциплін, запропонованих для вільного вибору;
- вибір здобувачами фахової передвищої освіти навчальних дисциплін зі сформованого цикловою комісією і розміщеного на вебсайті Коледжу переліку;
- формування індивідуального навчального плану на навчальний рік;
- організація процесу вивчення вибраних дисциплін.

1.3. Вибіркову частину освітньо-професійної програми, з будь-якої спеціальності, складають освітні компоненти, які пропонуються цикловою комісією Коледжу для досягнення здобувачами фахової передвищої освіти цілей, спрямованих на поглиблення загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, зокрема:

- ознайомлення із сучасним рівнем наукових досліджень в інших галузях знань та розширення/поглиблення результатів навчання за загальними компетентностями, в т. ч. із використанням сучасних освітніх та інформаційних технологій;

- поглиблення знань та здобуття додаткових загальних і загально-професійних компетентностей у межах споріднених спеціальностей, що можуть сприяти визначенню особою характеру майбутньої професійної діяльності на ринку праці;

- універсальних навичок здобувача;
- поглиблення професійних знань, набуття досвіду виконання посадових обов'язків, практичної роботи та професійної діяльності у певній сфері з урахуванням регіональних потреб та потреб суспільства;
- сприяння академічній мобільності здобувача фахової передвищої освіти та його особистим інтересам тощо.

1.4. Вибір навчальних дисциплін здобувач фахової передвищої освіти здійснює у процесі формування вибіркової частини індивідуального навчального плану в обсягах, визначених навчальним планом на відповідний семестр(навчальний рік).

1.5. Загальний обсяг вибіркової частини індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти має становити, як зазначено у пункті 1.1., не менше як 10 відсотків від загального обсягу відповідної освітньо-професійної програми. Рекомендована мінімальна кількість кредитів ЄКТС для освітнього компоненту складає не менше трьох кредитів ЄКТС.

1.6. Перелік вибірових навчальних дисциплін рекомендовано щорічно переглядати й оновлювати з урахуванням пропозицій здобувачів фахової передвищої освіти та інших представників, стейкхолдерів.

2. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

2.1 Перелік і зміст навчальних дисциплін для вільного вибору має бути спрямований на досягнення здобувачами фахової передвищої освіти особистих цілей, а також задля розширення можливостей освітньо-професійної програми щодо формування загальних та професійних компетентностей і, відповідно до цього, має складатися із двох циклів вибірових дисциплін: загальної підготовки та професійної підготовки.

Загальні дисципліни забезпечують поглиблення знань та набуття додаткових загальних компетентностей здобувача фахової передвищої освіти, в тому числі у межах споріднених спеціальностей. Фахові дисципліни забезпечують набуття додаткових або поглиблення спеціальних компетентностей за певною спеціальністю, за якою здобувач навчається, або одержання окремих компетентностей з іншої спеціальності.

2.2. Започаткування цикловою комісією викладання певних вибірових дисциплін може бути запропоноване здобувачам фахової передвищої освіти за умови наявності у її штаті необхідного кадрового потенціалу, а також навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, що є свідченням спроможності задовольнити потреби здобувачів фахової передвищої освіти на високому рівні і сприяти створенню ними індивідуальної траєкторії навчання за обраною освітньо-

професійною програмою та досягненню поставлених цілей.

2.3. Формування переліку вибірових навчальних дисциплін, що пропонуються цикловою комісією для вільного вибору здобувачам фахової передвищої освіти спеціальностей/освітньо-професійних програм, за якими здійснюється підготовка фахівців у Коледжі, передбачає такі етапи:

2.3.1. вивчення пропозицій і запитів стейкхолдерів, побажань і пропозицій студентів, формування на основі зібраної інформації цикловою комісією та гарантом програми попереднього переліку вибірових компонент; обговорення переліку на засіданні циклової комісії, методичних і круглих столів, та подання цикловою комісією переліку й опису вибірових навчальних дисциплін, пропорованих здобувачам фахової передвищої освіти для вільного вибору, з метою розгляду, схвалення і затвердження на засідання педагогічної ради Коледжу;

2.3.2. після розгляду та схвалення педагогічною радою переліку дисциплін вільного вибору і прийняття рішення щодо формування переліку вибірових дисциплін для різних спеціальностей/освітньо-професійних програм, рекомендованих на наступний навчальний рік, вносяться зміни до навчального плану відповідної спеціальності та ОПП;

2.3.3. формування цикловими комісіями переліку вибірових дисциплін за спеціальностями/освітньо-професійними програмами, та формування вибірової частини індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти розміщують на вебсайті Коледжу;

2.3.4. порядок ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу і вільного творчого навчання, що гарантує здобувачам структуру індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів.

2.4. Пропозиції щодо змін до переліку вибірових дисциплін на наступний навчальний рік формуються головою циклової комісії у поданні на ім'я директора коледжу до 1 лютого поточного навчального року.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Навчально-методичне забезпечення вибірових освітніх компонентів здійснює викладач циклової комісії, якому доручено викладання. Комплект необхідних організаційно-методичних та навчально-методичних документів (робоча програма навчальної дисципліни, силабус, методичні рекомендації до виконання різних видів навчальної роботи, у т. ч. індивідуальних завдань, самостійної роботи) викладач розміщує на вебсайті Коледжу.

3.2. При формуванні вибірової частини Навчального плану з певної

освітньо-професійної програми рекомендується зазначати порядковий номер семестру, у якому мають вивчатися вибіркові дисципліни із переліку, та їх загальний обсяг у кредитах ЄКТС (без назви дисциплін).

3.3. Відповідно до цілей, сформульованих у п. 1.3 цього Положення, здобувач фахової передвищої освіти може реалізувати свій вибір шляхом довільного вибору навчальних дисциплін із переліку в обсязі, встановленому освітньо-професійною програмою (у кредитах ЄКТС), за якою він навчається, з дотриманням посеместрового розподілу.

3.4. Для ефективного використання кадрового та матеріально-технічного потенціалу встановлюється мінімальна чисельність груп для вибіркового дисциплін загальної підготовки та дисциплін фахової підготовки, яка становить не менше 15 осіб.

3.5. Здобувачеві фахової передвищої освіти може бути відмовлено у реалізації його вибору та запропоновано здійснити повторний вибір у випадках, якщо:

- кількість здобувачів фахової передвищої освіти, які вибрали навчальну дисципліну є меншою за встановлений мінімум осіб.

Ці обмеження не поширюються на випадки, коли певну дисципліну вибрали усі здобувачі фахової передвищої освіти малочисельної групи, які навчаються за певною освітньо-професійною програмою.

3.6. У випадку, якщо здобувачеві фахової передвищої освіти відмовлено у здійсненому ним виборі із причин, наведених вище, йому надається можливість здійснити повторний вибір із переліку тих дисциплін, для вивчення яких уже сформовані мобільні групи, що відповідають встановленим у Коледжі вимогам.

3.7. За результатами вибору навчальних дисциплін формується вибіркова складова індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти на кожний навчальний рік. Загальний обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (обов'язкова і вибіркова складові) має забезпечувати виконання як планів кожного навчального року, так і навчального плану в цілому. Вибрані здобувачем фахової передвищої освіти навчальні дисципліни затверджуються директором Коледжу та вносяться до індивідуального навчального плану. Сукупний обсяг обов'язкової і вибіркової складових індивідуального навчального плану має відповідати загальному обсягу освітньо-професійної програми, за якою навчається здобувач фахової передвищої освіти.

3.8. Сформована у результаті реалізації права здобувачів фахової передвищої освіти на вільний вибір дисциплін диспропорція у розподілі кредитів між семестрами не повинна перевищувати два кредити ЄКТС.

4. ПОРЯДОК ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН І ФОРМУВАННЯ ГРУП

4.1.3 метою забезпечення свідомого вибору вибіркового освітніх компонентів, формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачі фахової передвищої освіти мають бути ознайомлені із переліком та описами (змістом) вибіркового дисциплін. Циклова комісія, куратори академічних груп, навчальна частина мають надати потрібну консультацію та загальну інформацію про вибіркові дисципліни, їх роль у формуванні певних компетентностей здобувача фахової передвищої освіти тощо.

4.2 Терміни проведення вибору здобувачами фахової передвищої освіти вибіркового освітніх компонентів визначаються логічною послідовністю їх вивчення та необхідністю своєчасного формування контингенту здобувачів фахової передвищої освіти у мобільні групи, групи-потоки, інтегровані групи, а також для якісного планування й організації освітнього процесу, його методичного та кадрового забезпечення. Графік перегляду (оновлення) освітніх компонентів у переліку проведення вибору навчальних дисциплін, складання індивідуального навчального плану здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу щорічно оновлюється і затверджуються рішенням педагогічної ради. У випадку непередбачуваних ситуацій, наприклад, карантинні обмеження, воєнні дії тощо, цей графік може бути скоригований.

4.3 Вибір навчальних дисциплін на наступний навчальний рік здобувачі вищої освіти здійснюють щорічно у травні. На першому курсі, як правило, вибіркового дисциплін не передбачається.

4.4 Здобувачі фахової передвищої освіти, які навчаються за освітньо-професійними програмами, у яких вивчення дисциплін вільного вибору, як виняток, передбачено на першому курсі, здійснюють свій вибір упродовж перших двох тижнів навчання, що має бути відображено у загальному графіку проведення процесу вибору дисциплін у Коледжі.

4.5 Процедура вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін вільного вибору включає такі етапи:

4.5.1 *Підготовчий етап. Визначення компонент вільного вибору здобувачів фахової передвищої освіти.*

Першим етапом у процесі вибору освітніх компонентів здобувачами освіти є підготовка переліку вибіркового компонентів. Цей процес вимагає злагодженої роботи циклової комісії, гаранта освітньо-професійної програми, здобувачів фахової передвищої освіти та усіх інших зацікавлених сторін, які беруть на себе відповідальність за формування актуального та якісного змісту вибіркового курсів.

На початку цикловою комісією та гарантом програми проводиться аналіз поточного стану освітньо-професійної програми та відповідності її змісту сучасним вимогам ринку праці. Особлива увага приділяється визначенню знань і

навичок, які мають бути сформовані у здобувачів для досягнення необхідних загальних і спеціальних компетенцій.

Наступним кроком є оцінка актуальності наявних вибіркового компонент. Це включає врахування результатів опитувань студентів і випускників щодо задоволеності вибіровими курсами, а також аналіз відповідності дисциплін потребам професійної галузі.

Для забезпечення відповідності змісту вибірових дисциплін сучасним викликам ринку праці проводяться консультації з роботодавцями та представниками професійних спільнот. Вони надають рекомендації стосовно того, які знання та навички є найактуальнішими для випускників.

Обрані компоненти розподіляються за блоками, які відповідають різним аспектам професійної підготовки здобувачів освіти. Після затвердження переліку вибірових компонент керівником закладу освіти готуються інформаційні матеріали для ознайомлення здобувачів освіти із вибором, який їм буде запропонований.

Цей підготовчий етап є ключовим, оскільки забезпечує, що вибірові компоненти, які будуть актуальними, відповідатимуть освітнім стандартам і сприятимуть формуванню компетенцій, необхідних для успішного працевлаштування випускників.

Голова циклової комісії та/або гарант у співпраці із усіма зацікавленими особами (здобувачі фахової передвищої освіти, студентська рада, випускники, роботодавці, тощо) *визначають перелік освітніх компонент вільного вибору*, які будуть вивчатися у I (осінньому) семестрі, у II (весняному) семестрі – до 15 березня.

Здобувачам фахової передвищої освіти також надають консультації голови циклових комісій, завідувачі відділень, куратори груп з питань порядку вибору дисциплін.

4.5.2. Другий етап – *ознайомлення здобувачів фахової передвищої освіти із переліком освітніх компонент вільного вибору*.

Перелік вибірових компонент публікується на офіційному сайті закладу освіти в розділі, присвяченому освітньо-професійній програмі за певною спеціальністю. Також цей перелік доводиться до здобувачів через відділення Коледжу, кураторів груп, спеціальні оголошення або інші внутрішні канали комунікації (систему управління освітнім процесом). Також у завідувачів відділеннями Коледжу є можливість ознайомитися із роздрукованим варіантом переліку або отримати його копію за запитом.

Для кожної вибірової компоненти готується презентація, яка в доступній формі висвітлює ключові аспекти дисципліни: назву курсу, його основні цілі та тематику, перелік компетенцій, що формуються, інформацію про викладачів, відповідальних за викладання, обсяг навчального навантаження (у кредитах

ЄКТС) та форму підсумкового контролю (іспит, залік тощо).

Для глибшого розуміння значення кожного курсу можуть організовуватися додаткові інформаційні заходи: зустрічі з викладачами, які презентують свої дисципліни, відкриті лекції для зацікавлених здобувачів.

Уся інформація про вибіркові компоненти знаходиться у вільному доступі у будь-який час на офіційному сайті закладу освіти, зокрема в комірці «СТУДЕНТУ». Якщо здобувачі потребують додаткових роз'яснень, вони мають можливість звернутися до викладачів, відповідальних за курс, або до кураторів груп.

Здобувачі спочатку обирають освітні компоненти на рівні Коледжу, зокрема вибірковий блок «Компоненти самостійного вибору в межах Коледжу». Кожна освітньо-професійна програма фахової передвищої освіти Коледжу пропонує власні освітні компоненти вільного вибору. Таким чином, із семи освітньо-професійних програм здобувачі освіти мають можливість обрати один блок із 7-ми запропонованих вибіркових блоків освітніх компонент.

Вибірковий блок «Компоненти самостійного вибору в межах Коледжу» створює можливість для здобувачів освіти значно розширити свій освітній досвід, обираючи дисципліни, що відповідають їхнім інтересам та кар'єрним цілям. Цей блок дозволяє здобувачам освіти самостійно обирати дисципліни з кількох запропонованих варіантів, що дає змогу адаптувати освітній процес до індивідуальних потреб кожного студента, дозволяє їм гнучко підходити до формування свого індивідуального навчального плану та враховувати власні інтереси, професійні амбіції та майбутні кар'єрні орієнтації.

Після вибору освітніх компонент на рівні Коледжу, здобувачі освіти переходять до наступного етапу вибору, де вони повинні обрати один з двох блоків, запропонованих відповідною освітньо-професійною програмою. Це, наприклад, Блок 1 або Блок 2, в залежності від їхніх інтересів, майбутніх професійних орієнтацій та кар'єрних цілей. Кожен блок складається із дисциплін, які детально визначені в межах програми і відповідають певним компетенціям, які здобувачі повинні опанувати для досягнення успіху в обраній спеціальності.

Здобувачам освіти заздалегідь повідомляють терміни ознайомлення з переліком дисциплін і крайні дати для подання заяви щодо свого вибору. Це дозволяє їм ретельно обміркувати своє рішення та, за потреби, проконсультуватися із викладачами чи куратором.

Педагогічні працівники розміщують анотації (презентаційні матеріали, силабуси) освітніх компонент вільного вибору до початку навчального року на інформаційних ресурсах, вебсайті та/або в системі Moodle Коледжу – до 15 квітня.

4.5.3 Третій етап – подання заяви на вільний вибір освітньої компоненти.

Тривалість етапу не може перевищувати три тижні. Заяви приймаються у паперовій формі. У разі реалізації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання, за змішаною формою допускається прийом заяв на електронну пошту Коледжу. Останній термін подачі заяв у паперовій формі встановлюється на три дні раніше, ніж для заяв в електронній формі, що обумовлено необхідними витратами часу на опрацювання паперових заяв.

На цьому етапі здобувачі освіти отримують доступ до переліку вибіркового компонент, які затверджені для обрання в поточному навчальному році. Метою цього процесу є забезпечення здобувачів освіти повною та прозорою інформацією про доступні освітні компоненти, щоб вони могли зробити свідомий вибір.

Опрацювання заяв здобувачів фахової передвищої освіти, перевірка контингенту здобувачів фахової передвищої освіти і попереднє формування мобільних груп на вивчення вибіркового дисциплін здійснюється завідувачами відділень за участі представників циклової комісії.

За результатами цього етапу здобувачам фахової передвищої освіти, вибір яких не може бути задоволений з причин, перелічених у п. 3.5, повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити додатковий вибір.

Тривалість етапу – до трьох робочих днів.

Вибір здобувачами переліку освітніх компонент вільного вибору здійснюється на наступний навчальний рік з *15 квітня по 30 травня поточного навчального року*; здобувачами ОПС Фаховий молодший бакалавр нового набору, які зараховані *на перший курс навчання – до 15 вересня*. Здобувач подає заяву (паперову/електронну на сайті) на ім'я директора Коледжу із зазначенням обраних ним навчальних дисциплін вільного вибору на новий навчальний рік – *до 01 червня*; здобувачі ОПС Фаховий молодший бакалавр нового набору, які зараховані на навчання на перший курс – *до 16 вересня*.

4.5.4. Четвертий етап – повторний запис здобувачів фахової передвищої освіти, яким з певних причин відмовлено у виборі дисципліни, на вивчення інших вибіркового навчальних дисциплін. Тривалість етапу – не більше п'яти днів.

4.5.5. П'ятий етап – остаточне опрацювання заяв здобувачів фахової передвищої освіти, перевірка контингенту здобувачів фахової передвищої освіти і формування мобільних груп для вивчення вибіркового дисциплін завідувачами відділень.

Після збору заяв адміністрація Коледжу аналізує подані заяви, враховуючи кількість здобувачів, які обрали ту чи іншу дисципліну. У випадку, якщо кількість заяв на певну дисципліну перевищує можливу наповнюваність групи або, навпаки, не досягає мінімальної кількості, необхідної для її відкриття, здобувачеві може бути запропоновано змінити вибір. Такі ситуації вирішуються

через консультації з відповідними здобувачами, наданням їм альтернативних варіантів вибору та з урахуванням їхніх побажань і можливостей організації навчального процесу. Мінімальна чисельність здобувачів для формування академічної групи щодо вивчення освітніх компонент вільного вибору залежатиме від чинного законодавства (Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. №1134) та затвердженого МОН України штатного розпису Коледжу.

Після перевірки і погодження вибрані здобувачами фахової передвищої освіти дисципліни вносяться до їхніх індивідуальних навчальних планів, а списки груп подаються на затвердження завідувачами відділення заступнику директора з навчальної роботи. Тривалість етапу – не більше, ніж календарний тиждень.

Здобувач, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з освітніми компонентами вільного вибору, має право визначитися упродовж першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

Здобувач, який самостійно не визначився з переліком освітніх компонент вільного вибору та не подав заповнену заяву у визначені терміни, може бути рекомендований для включення у будь-яку групу за рішенням випускової циклової комісії або за рекомендацією замовника освітніх послуг.

Завідувачі відділень у співпраці із головами циклових комісій та гарантами ОП формують академічні групи для вивчення освітніх компонент вільного вибору здобувачами і передають мотивований висновок в установлені терміни для підготовки проекту наказу про формування складу академічних груп та складання розкладу.

Не допускається зміна вибраних освітніх компонент вільного вибору після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

Заява здобувача на внесення змін до вибіркової складової навчального плану подається до початку навчального року за умови, що здобувач не розпочав опанування вибіркової освітньої компоненти.

Унесені зміни не мають порушувати встановлені в Коледжі вимоги щодо мінімальної чисельності здобувачів при формуванні груп на вивчення вибірових компонент.

4.6. Здобувач фахової передвищої освіти в односторонньому порядку не може відмовитися від вивчення вибраної ним дисципліни. Самочинна відмова від вивчення дисципліни кваліфікується як академічна заборгованість. З об'єктивних причин здобувач фахової передвищої освіти упродовж тижня після закінчення терміну вибору дисциплін (до початку вивчення дисципліни) може внести зміни до заявленої ним вибіркової складової індивідуального навчального плану на наступний навчальний рік, подавши відповідну заяву на

ім'я завідувача відділення.

4.7. За результатами вибору освітніх компонентів на підставі їхніх заяв навчальна частина формує індивідуальні навчальні плани на наступний навчальний рік, а на їхній основі розробляють робочі навчальні плани за певними освітньо-професійними програмами на відповідний навчальний рік, які затверджує заступник директора з навчальної роботи. Підпис заступника директора скріплюється печаткою. Затверджені робочі навчальні плани є підставою для закріплення навчальних дисциплін за цикловою комісією, викладачами і розрахунку навчального навантаження викладачів.

4.8. Розклад занять з вибіркового навчальних дисциплін для мобільних груп на відділенні та на різних відділеннях (за можливості) формується заступником директора з навчальної роботи до початку занять у відповідному семестрі.

4.9. З метою забезпечення мобільності при вивченні вибіркового дисциплін та ефективного використання матеріально-технічних ресурсів в межах Коледжу при складанні розкладу занять рекомендується виділяти єдиний день або певний час на тижні для усіх відділень для викладання вибіркового навчальних дисциплін.

5. *Затвердження вибору освітніх компонент.*

Після того, як здобувач освіти зробить свій вибір серед доступних освітніх компонент, ці обрані компоненти офіційно включаються до його індивідуального навчального плану. Цей процес затверджується адміністрацією закладу освіти на підставі поданих заяв та вмотивованих висновків формування навчальних груп. Офіційне затвердження дисциплін здійснюється через Наказ Коледжу та є важливим етапом, який гарантує, що вибір здобувача відповідає вимогам програми та організовано відповідно до освітнього процесу закладу.

6. *Реалізація навчального процесу.* Після затвердження вибору освітніх компонент здобувачі освіти починають вивчення обраних курсів згідно із затвердженим розкладом. Навчання проводиться відповідно до встановлених графіків занять, з урахуванням усіх вимог та стандартів, що передбачені освітньою програмою. Здобувачі активно залучаються до навчального процесу, виконують завдання, проходять практичні заняття та готуються до підсумкового контролю, що дозволяє їм отримати необхідні знання та навички для майбутньої професійної діяльності.

7. *Перегляд та оновлення переліку вибіркового дисциплін* в Коледжі здійснюється щорічно у такому порядку:

Адміністрація Коледжу за участі студентської Ради, самоврядування Коледжу різних рівнів проводить опитування стейкхолдерів (здобувачів фахової передвищої освіти, їхніх батьків, роботодавців, випускників, педагогічних працівників тощо), щодо:

- рівня задоволення їх потреб наявними у переліку вибіркового дисциплінами та

їх змістом;

- якості та рівня викладання освітніх компонентів та організації їх вивчення;
- навчально-методичного забезпечення та вільного доступу до нього;
- організації процедури вибору навчальних дисциплін і формування вибіркової частини індивідуального навчального плану (доступність і зрозумілість інструкцій, надання консультацій викладачами, кураторами груп, представниками адміністрації тощо);
- пропозицій від стейкхолдерів щодо розширення переліку вибіркового дисциплін, удосконалення процесу вибору дисциплін, покращення якості їх викладання і методичного забезпечення тощо.

7.1. Методичний кабінет обробляє результати опитувань стейкхолдерів, узагальнює їх, приймає рішення щодо покращення якості викладання вибіркового дисциплін і подає пропозиції щодо організації освітнього процесу, його методичного забезпечення та список запропонованих вибіркового дисциплін заступнику директора з навчальної роботи для подальшого аналізу і прийняття рішень.

7.2. Голови циклових комісій, завідувачі відділень розглядають подані матеріали, розробляють заходи щодо усунення недоліків у процедурі вибору дисциплін та в організації освітнього процесу, здійснюють попередній аналіз можливості кадрового і матеріально-технічного забезпечення викладання запропонованих стейкхолдерами дисциплін і вносять узагальнені пропозиції для розгляду на засіданні педагогічної ради.

7.3. Педагогічна рада Коледжу приймає рішення про підготовку проєктів розпорядчих документів Коледжу щодо удосконалення процесу вільного вибору навчальних дисциплін, покращення якості їх викладання, навчально-методичного та матеріально-технічного їх забезпечення, а також внесення запропонованих вибіркового дисциплін до переліку і закріплення їх за відповідними цикловими комісіями Коледжу.

7.4. Циклова комісія на підставі рішення педагогічної ради розробляє опис закріпленої за нею вибіркового дисципліни, подає електронну версію завідувачу відділення для внесення дисципліни до переліку вибіркового дисциплін для певної спеціальності. Більш повну інформація про запропоновану дисципліну циклова комісія розміщує на вебсторінці Коледжу (*зразки документів подані у Додатках 1-3*).

Зразок подання переліку вибіркових дисциплін за відповідним ОПП
цикловою комісією

№ з/п	Назва дисципліни	Обсяг кредитів ЄКТС	Вид контролю	Семестр	Викладачі
Дисципліни загальної підготовки					
Дисципліни спеціальної підготовки					

Дата _____

Голова циклової комісії

Зразок заяви здобувача фахової передвищої освіти на включення до
індивідуального навчального плану дисциплін вільного вибору

Завідувачу

_____ відділення

_____ студента _____

_____ група _____ курс

Освітньо-професійна програма

Заява

Прошу включити до мого індивідуального навчального плану на 20___/
20__ навчальний рік такі дисципліни вільного вибору:

Осінній семестр:

Весняний семестр:

Дата

_____ Підпис

Перелік вибірових дисциплін

Відокремлений структурний підрозділ Кам'янець-Подільський фаховий коледж
Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»

Вибіркові компоненти на 2023/2024 н.р.

Спеціальність	Компоненти самостійного вибору в межах Коледжу	Блок 1	Блок 2
051 Економіка	HR-менеджмент	Інвестування	Підприємництво і бізнес-культура
	Підприємницький тренінг	Регіональна економіка	Державне регулювання економіки
071 Облік і оподаткування	Самоменеджмент і тайм-менеджмент	Аудит	Внутрішньогосподарський контроль
	Економічне обґрунтування управлінських рішень	Звітність підприємств	Облік і оподаткування в галузях економіки
231 Соціальна робота	Критичне мислення	Соціальна терапія	Основи геронтології
	Психологія фінансів	Соціально-педагогічна профілактика девіантної поведінки	Волонтерська діяльність
		Соціальна робота у сфері дозвілля	Протидія торгівлі людьми

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ НА 2024/2025 Н.Р.

Спеціальність	Компоненти самостійного вибору в межах Коледжу	Блок 1	Блок 2
015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) 015.39 Цифрові технології	Етика ділового спілкування	Офісне програмування	Периферійні пристрої
	Статистичні методи обробки інформації	Комп'ютерна графіка	Комп'ютерний дизайн та видавничі системи
017 фізична культура і спорт	Основи масажу	Гімнастика з методикою викладання	Спортивна психологія
	Спортивно силова підготовка	Основи фізичної реабілітації та рекреації	Оздоровча фізична культура

051 Економіка	Фінанси підприємства	Бізнес-аналітика	Державне регулювання економіки
	Основи маркетингу	Електронний бізнес	Підприємництво та бізнес-культура
053 Психологія	Психологія ведення переговорів та вирішення конфліктів	Психологія творчості з тренінгом креативності	Основи психоемоційного здоров'я
	Тренінг партнерських взаємин та створення сім'ї	Основи психологічної реабілітації	Психологічна допомога в надзвичайних ситуаціях
071 Облік і оподаткування	Організація та управління підприємством	Казначейська справа	Звітність підприємств
	Аудит	Облік і звітність в оподаткуванні	Облік та оподаткування суб'єктів малого бізнесу
072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Звітність підприємств	Казначейська справа	Місцеві фінанси
	Фінансова математика	Податкова система	Менеджмент
231 Соціальна робота	Критичне мислення	Соціальна терапія	Основи геронтології
	Психологія фінансів	Соціально-педагогічна профілактика девіантної поведінки	Волонтерська діяльність